

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 485/2022 vp

Vastaus kirjalliseen kysymykseen alkoholin etämyynnistä ja Valviran toiminnasta

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimittanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Sinuhe Wallinheimon /kok ym. näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 485/2022 vp:

Mihin toimiin hallitus aikoo ryhtyä alkoholin etämyyntiin liittyvien epäkohtien korjaamiseksi lainsäädännössä ja kansalaisten sekä yritysten yhdenvertaisen kohtelun takaamiseksi tässä asiassa ja

mikä Valviran esittämistä etämyyntitulkintoista on hallituksen virallisen näkemyksen mukaan se, jonka mukaisesti kansalaisten ja yritysten tulee toimia tilatessaan alkoholijuomia toisesta EU-maasta?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Kuten aiemmassa vastauksessa KK 638/2020 vp on todettu, asiassa on kysymys voimassa olevan alkoholilainsäädännön soveltamisesta. Alkoholilain (1102/2017) 5 §:n 1 momentissa säädetään alkoholijuomien vähittäismyynnin luvanvaraisuudesta. Lain 6 §:n 2 momentissa säädetään alkoholiyhtiön yksinoikeudesta alkoholijuomien vähittäismyyntiin. Lain 35 §:n 1 momentissa säädetään alkoholijuomien vähittäismyynnistä vain hyväksytyssä vähittäismyyntipaikassa ja lain 32 §:ssä lisäksi siitä, että laissa tarkoitettuja lupia edellytetään tietyissä tilanteissa alkoholijuomien maahantuonnin jälkeen.

Korkein oikeus on ennakkopäätöksessään KKO 2018:49 tuominnut toiseen EU:n jäsenvaltioon sijoittautuneen alkoholijuomien myyjän Suomen alkoholilain vastaisesta toiminnasta. Tässä tuomiossa korkein oikeus on soveltanut Euroopan unionin tuomioistuimen ennakkoratkaisua C-198/14 ja katsonut sen nojalla, etteivät nämä alkoholilain säännökset ole ristiriidassa Euroopan unionin oikeuden kanssa.

Yleiset tuomioistuimet arvioivat yksittäistapauksissa, miten edellä mainittuja säännöksiä sovelletaan sellaiseen alkoholijuomien vähittäismyyntiin, jonka katsotaan tapahtuvan Suomessa.

Kuten aiemmassa vastauksessa KK 564/2020 vp on todettu, hallitus ei ole käsitellyt sitä, minkälainen Suomen rajojen ulkopuolelta tapahtuva alkoholijuomien vähittäismyynti suomalaisille kuluttajille on voimassa olevan alkoholilain mukaan sallittua tai kiellettyä.

Eduskunta on kysymyksessä mainitussa lausumassaan EV 186/2017 vp muun ohella linjannut, että etämyyntiä koskevat ratkaisut eivät saa vaarantaa laissa säädetyn vahvuusrajan ylittävien alkoholijuomien vähittäismyyntin yksinoikeuden säilyttämistä eivätkä suomalaisen elinkeinoelämän yhdenvertaisuutta ulkomaisiin kilpailijoihin nähden. Valmistelussa tulee ottaa huomioon myös valmisteverojen sujuvalle perinnälle asetettavat vaatimukset.

Sosiaali- ja terveysministeriö arvioi tällä hetkellä tilannetta ja jatkotoimia, joilla eduskunnan lausumassaan esittämien tavoitteiden toteutuminen voidaan varmistaa. Tämän ohella vuoden 2022 toisessa lisätalousarviossa (511/2022) on lisätty Verohallinnon ja Tullin toimintamenoihin yhteensä 2 764 000 euroa alkoholin verkkokaupan valvontahankkeen toteuttamiseksi.

Helsingissä 13.10.2022

Perhe- ja peruspalveluministeri Krista Kiuru